

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నపరివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణాంతర్గతస్య ఆయోధ్యకొండస్య

సప్తవింశతిబసంతక పారాయణశీర్షిక

ఏకకొండప రోజు పారాయణ - 31.10.2021

స	త్యే	న	లో	కాన్	జ	య	తి	దీ	నాన్	దా	నే	న	రా	ఘ	వః
7	1	0	3	1	8	1	6	8	0	8	0	0	2	4	4

గు	రూన్	ఘ	శ్రూ	ష	యా	వీ	రో	ధ	ను	షా	యు	ధి	శా	త్ర	వాన్
3	2	5	2	6	1	4	2	9	0	6	1	9	5	2	4

ఘ - 4

పారాయణం చేయవలసిన సర్గలు : 04

సర్గల ఏకుస సంఖ్యలు

46, 47, 48, 49 సర్గలు

పారాయణ శ్లోకాల సంఖ్య

34 + 19 + 37 + 18

108 శ్లోకాలు

అథ సంకల్పః

శ్రీమదఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, శ్రీవేంకటేశ్వర పరబ్రహ్మణః, రూపాంతరభూతస్య, శ్రీరామచంద్రప్రభోః, అనుగ్రహేణ, అస్మిన్, సర్వజగదుపద్రవకాలే, ప్రపంచశాంత్యర్థమ్, అతి శీఘ్రమేవ, విషూచికా క్రిమేః, వినాశనార్థం, సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య, భారతదేశస్య, ఉత్తరోత్తర, శుభసంపత్సృష్ట్యర్థం, సర్వేషామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం, సర్వవిధ సుస్థిరతా సిద్ధ్యర్థం, విద్యావిత్తవాణిజ్య, దేశరక్షణాదిరంగేషు, సర్వతోముఖాభివృద్ధి ద్వారా, శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, వైదికధర్మాభిధానస్య, సనాతన ఆర్షధర్మస్య, సర్వోన్నతిసిద్ధ్యర్థం, తద్ధర్మప్రతికూలతా పరిహారార్థం, వైరిక్షయార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ, విశేషతః, ఏతాదృశ, జగత్కళ్యాణకర, కార్యక్రమనిర్వహణశీలస్య, శ్రీమత్ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానస్య, సర్వతోముఖాభివృద్ధ్యర్థం, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, ప్రీత్యర్థం చ, అక్షరలక్షాత్మక, సీతాలక్ష్మణహనుమత్సమేత, శ్రీరామమూలమంత్రానుష్ఠాన, తర్పణ, హేళామపూర్వకం

సత్యేన లోకాన్ జయతి, దీనాన్ దానేన రాఘవః ।

గురూన్ శుశ్రూషయా వీరః, ధనుషా యుధి శాత్రవాన్ ॥

ఇత్యేతన్మంత్రాంతర్గత, కటపయాది, సంఖ్యాశాస్త్రానుసారం, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణాంతర్గత, అయోధ్యాకాండపారాయణం, ఆచార్యముఖేన, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, లోకకళ్యాణార్థం, కరిష్యామహే.

శ్రీ శిషుప్రార్థనె

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే ।

రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థనె

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।

రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థనె

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।

ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీశిషుచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే షట్పత్వారింశస్సర్గః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

తతస్తు తమసాతీరం రమ్యమాశ్రిత్య రాఘవః ।

సీతాముద్వీక్ష్య సౌమిత్రిమ్ ఇదం వచనమబ్రవీత్ ॥ 46.1 ॥ (2 సార్లు)

ఇయమద్య నిశా పూర్వా సౌమిత్రే ప్రహితా వనమ్ ।

వనవాసస్య భద్రం తే స నోత్కణ్ఠితుమర్హసి ॥ 46.2 ॥

పశ్య శూన్యాన్యరణ్యాని రుదన్తీవ సమన్తతః ।

యథానిలయమాయద్భిః నిలీనాని మృగద్విజైః ॥ 46.3 ॥

అద్యాయోధ్యా తు నగరీ రాజధానీ పితుర్మమ ।

సస్త్రీపుంస గతానస్మాన్ శోచిష్యతి న సంశయః ॥ 46.4 ॥

అనురక్తా హి మనుజాః రాజానం బహుభిర్నుజైః ।

త్వాం చ మాం చ నరవ్యాఘ్రు శత్రుఘ్న భరతౌ తథా ॥ 46.5 ॥

పితరం చానుశోచామి మాతరం చ యశస్వినీమ్ ।

అపి వాన్దా భవేతాం తు రుదన్తా తావభీక్షణః ॥ 46.6 ॥

భరతః ఖలు ధర్మాత్మా పితరం మాతరం చ మే ।

ధర్మార్థకామసహితైః వాక్యైర్వాశ్వాసయిష్యతి ॥ 46.7 ॥

భరతస్యాన్యశంసత్వం విచిన్త్వాహం పునః పునః ।

నానుశోచామి పితరం మాతరం చాపి లక్ష్మణ ॥ 46.8 ॥

త్వయా కార్యం నరవ్యాఘ్రు మామనువ్రజతా కృతమ్ ।

అన్వేష్టవ్యా హి వైదేహ్యా రక్షణార్థే సహాయతా ॥ 46.9 ॥

అద్భిరేవ తు సౌమిత్రే వత్స్యామ్యద్య నిశామిమామ్ ।

ఏతద్ధి రోచతే మహ్యం వన్యేఽపి వివిధే సతి ॥ 46.10 ॥

ఏవముక్త్వా తు సౌమిత్రిం సుమన్తమపి రాఘవః ।

అప్రమత్తస్త్వమశ్వేషు భవ సౌమ్యేత్యువాచ హ ॥ 46.11 ॥

సోశ్వాన్ సుమన్తస్సంయమ్య సూర్యేఽస్తం సముపాగతే ।

ప్రభూత యవసాన్ కృత్వా బభూవ ప్రత్యనన్తరః ॥ 46.12 ॥

ఉపాస్య తు శివాం సన్ధ్యాం దృష్ట్వా రాత్రిముపస్థితామ్ ।

రామస్య శయనం చక్రే సూతస్సౌమిత్రిణా సహ ॥ 46.13 ॥

తాం శయాం తమసాతీరే వీక్ష్య వృక్షదలైః కృతామ్ ।

రామస్సౌమిత్రిణా సార్థం సభార్యస్సంవివేశ హ ॥ 46.14 ॥

సభార్యం సప్రసుప్తం తం భ్రాతరం వీక్ష్య లక్షణః ।
కథయామాస సూతాయ రామస్య వివిధాన్ గుణాన్ ॥ 46.15 ॥

జాగ్రతో హ్యేవ తాం రాత్రిం సామిత్రేరుదితో రవిః ।
సూతస్య తమసాతీరే రామస్య బ్రువతో గుణాన్ ॥ 46.16 ॥

గోకులాకులతీరాయాః తమసాయా విదూరతః ।
అవసత్తత్ర తాం రాత్రిం రామః ప్రకృతిభిస్సహ ॥ 46.17 ॥

ఉత్థాయ చ మహాతేజాః ప్రకృతీస్తా నిశామ్య చ ।
అబ్రవీద్భ్రాతరం రామః లక్షణం పుణ్యలక్షణమ్ ॥ 46.18 ॥

అస్మద్వ్యపేక్షాన్ సామిత్రే నిరపేక్షాన్ గృహేష్వపి ।
వృక్షమూలేషు సంసుప్తాన్ పశ్య లక్షణ సామ్ప్రతమ్ ॥ 46.19 ॥

యథైతే నియమం పౌరాః కుర్వన్త్యస్మన్నివర్తనే ।
అపి ప్రాణాన్వ్యసిష్యన్తి న తు త్యక్త్యన్తి నిశ్చయమ్ ॥ 46.20 ॥

యావదేవ తు సంసుప్తాః తావదేవ వయం లఘు ।
రథమారుహ్య గచ్ఛామ పన్థానమకుతోభయమ్ ॥ 46.21 ॥

అతో భూయోఽపి నేదానీమ్ ఇక్ష్యాకుపురవాసినః ।
స్వపేయురనురక్తా మాం వృక్షమూలాని సంశ్రితాః ॥ 46.22 ॥

పౌరా హ్యోత్మకృతాద్దుఃఖాత్ విప్రమోచ్యా నృపాత్మజైః ।
న తు ఖల్వాత్మనా యోజ్యా దుఃఖేన పురవాసినః ॥ 46.23 ॥

అబ్రవీల్లక్షణో రామం సాక్షాద్ధర్మమివస్థితమ్ ।
రోచతే మే తథా ప్రాజ్ఞ క్షిప్రమారుహ్యతామితి ॥ 46.24 ॥

అథ రామోఽబ్రవీచ్ఛీమాన్ సుమన్త్రం యుజ్యతాం రథః ।
గమిష్యామి తతోఽరణ్యం గచ్ఛ శీఘ్రమితః ప్రభో ॥ 46.25 ॥

సూతస్తతస్సత్త్వరితః స్యన్దనం తైర్లయోత్తమైః ।
యోజయిత్వాఽథ రామాయ ప్రాంజలిః ప్రత్యవేదయత్ ॥ 46.26 ॥

అయం యుక్తో మహాబాహుః రథస్తే రథినాం వర ।
త్వమారోహ సుభద్రం తే ససీతస్సహలక్షణః ॥ 46.27 ॥

తం స్యన్దనమధిష్ఠాయ రాఘవస్సపరిచ్ఛదః ।
శీఘ్రగామాకులావర్తాం తమసామతరన్నదీమ్ ॥ 46.28 ॥

స సంతీర్య మహాబాహుః శ్రీమాన్ శివమకణ్ఠకమ్ ।
ప్రాపద్యత మహామార్గమ్ అభయం భయదర్శినామ్ ॥ 46.29 ॥

మోహనార్థం తు పౌరాణాం సూతం రామోఽబ్రవీద్యచః ।
ఉదజ్జుఖః ప్రయాహి త్వం రథమాస్థాయ సారథే ॥ 46.30 ॥

ముహూర్తం త్వరితం గత్వా నివర్తయ రథం పునః ।
యథా న విద్యుః పౌరా మాం తథా కురు సమాహితః ॥ 46.31 ॥

రామస్య వచనం శ్రుత్వా తథా చక్రే స సారథిః ।
ప్రత్యాగమ్య చ రామస్య స్యన్తనం ప్రత్యవేదయత్ ॥ 46.32 ॥

తౌ సప్రుయుక్తం తు రథం సమాస్థితౌ, తదా ససీతౌ రఘువంశ వర్దనౌ ।
ప్రచోదయామాస తతస్తురఙ్గమాన్, స సారథిర్యేన పథా తపోవనమ్ ॥ 46.33 ॥

తతస్సమాస్థాయ రథం మహారథః, ససారథిర్దాశరథిర్వనం యయౌ ।
ఉదజ్జుఖం తం తు రథం చకార స, ప్రయాణమాంగళ్య నిమిత్తదర్శనాత్ ॥ 46.34 ॥

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే షట్పత్వారింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే సప్తచత్వారింశస్సర్గః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ప్రభాతాయాం తు శర్వర్యాం పౌరాస్తే రాఘవం వినా ।
శోకోపహతనిశ్చేష్టా బభూవుర్హతచేతసః ॥ 47.1 ॥

శోకజాశ్రుపరిద్యూనా వీక్షమాణాస్తతస్తతః ।
ఆలోకమపి రామస్య న పశ్యన్తి స్మ దుఃఖితాః ॥ 47.2 ॥

తే విషాదార్తవదనాః రహితాస్తేన ధీమతా ।
కృపణాః కరుణా వాచః వదన్తి స్మ మనస్వినః ॥ 47.3 ॥

ధిగస్తు ఖలు నిద్రాం తాం యయాఽపహృతచేతసః ।
నాద్య పశ్యామహే రామం పృథూరస్కం మహాభుజమ్ ॥ 47.4 ॥

కథం నామ మహాబాహుః స తథావితథక్రియః ।
భక్తం జనం పరిత్యజ్య ప్రవాసం రాఘవో గతః ॥ 47.5 ॥

యో నస్యదా పాలయతి పితా పుత్రానివౌరసాన్ ।
కథం రఘూణాం స శ్రేష్ఠః త్యక్త్యా నో విపినం గతః ॥ 47.6 ॥

ఇహైవ నిధనం యామః మహాప్రస్థానమేవ వా ।
రామేణ రహితానాం హి కిమర్థం జీవితం హి నః ॥ 47.7 ॥

సన్ని శుష్కాణి కాష్టాని ప్రభూతాని మహాన్తి చ ।

తైః ప్రజ్వాల్య చితాం సర్వే ప్రవిశామోఽథ పావకమ్ ॥ 47.8 ॥

కిం వక్ష్యామో మహాబాహుః అనసూయః ప్రియంవదః ।

నీతస్య రాఘవోఽస్మాభిః ఇతి వక్తుం కథం క్షమమ్ ॥ 47.9 ॥

సా నూనం నగరీ దీనా దృష్ట్వాఽస్మాన్ రాఘవం వినా ।

భవిష్యతి నిరానన్దా సస్త్రీబాలవయోఽధికా ॥ 47.10 ॥

నిర్యాతాస్తేన వీరేణ సహ నిత్యం జితాత్మనా ।

విహీనాస్తేన చ పునః కథం పశ్యామ తాం పురీమ్ ॥ 47.11 ॥

ఇతీవ బహుధా వాచః బాహుముద్యమ్య తే జనాః ।

విలపన్తి స్మ దుఃఖార్తా వివత్సా ఇవ ధేనవః ॥ 47.12 ॥

తతో మార్గానుసారేణ గత్వా కించిత్ క్షణం పునః ।

మార్గనాశాద్విషాదేన మహతా సమభిఘ్నతాః ॥ 47.13 ॥

రథస్య మార్గనాశేన న్యవర్తన్త మనస్వినః ।

కిమిదం కిం కరిష్యామః దైవేనోపహతా ఇతి ॥ 47.14 ॥

తతో యథాగతేనైవ మార్గేణ క్లాన్తచేతసః ।

అయోధ్యామగమన్ సర్వే పురీం వ్యథితసజ్జనామ్ ॥ 47.15 ॥

ఆలోక్య నగరీం తాం చ క్షయవ్యాకులమానసాః ।

ఆవర్తయన్త తేఽశ్రూణి నయనైశ్చోకపీడితైః ॥ 47.16 ॥

ఏషా రామేణ నగరీ రహితా నాతిశోభతే ।

ఆపగా గరుడేనేవ హ్రదాదుద్భ్రతపన్నగా ॥ 47.17 ॥

చన్ద్రహీనమివాకాశం తోయహీనమివార్ణవమ్ ।

అపశ్యన్నిహతానన్దం నగరం తే విచేతసః ॥ 47.18 ॥

తే తాని వేశ్మాని మహాధనాని, దుఃఖేన దుఃఖోపహతా విశన్తః ।

నైవ ప్రజజ్ఞస్స్వజనం జనం వా, నిరీక్షమాణాః ప్రవినష్టహర్షాః ॥ 47.19 ॥

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే సప్తచత్వారింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే అష్టచత్వారింశస్సర్గః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

తేషామేవం విషణ్ణానాం పీడితానామతీవ చ ।
 బాష్పవిఘ్నతనేత్రాణాం సశోకానాం ముమూర్షయా ॥ 48.1 ॥
 అనుగమ్య నివృత్తానాం రామం నగరవాసినామ్ ।
 ఉద్గతానీవ సత్త్వాని బభూవురమనస్వినామ్ ॥ 48.2 ॥
 స్వం స్వం నిలయమాగమ్య పుత్రదారైస్సమావృతాః ।
 అశ్రూణి ముముచుస్సర్వే బాష్పేణ పిహితాననాః ॥ 48.3 ॥
 న చాహృష్యన్న చామోదన్ వణిజో న ప్రసారయన్ ।
 న చాశోభంత పుణ్యాని నాపచన్ గృహమేధినః ॥ 48.4 ॥
 నష్టం దృష్ట్వా నాభ్యనన్దన్ విపులం వా ధనాగమమ్ ।
 పుత్రం ప్రథమజం లబ్ధ్వా జననీ నాభ్యనన్దత ॥ 48.5 ॥
 గృహే గృహే రుదన్త్యశ్చ భర్తారం గృహమాగతమ్ ।
 వ్యగర్జయన్త దుఃఖార్తాః వాగ్భిస్తోత్రైరివ ద్విపాన్ ॥ 48.6 ॥
 కిం ను తేషాం గృహైః కార్యం కిం దారైః కిం ధనేన వా ।
 పుత్రైర్వా కిం సుఖైర్వాఽపి యే న పశ్యన్తి రాఘవమ్ ॥ 48.7 ॥
 ఏకస్పర్తురుషో లోకే లక్ష్మణస్సహ సీతయా ।
 యోఽనుగచ్ఛతి కాకుత్స్థం రామం పరిచరన్ వనే ॥ 48.8 ॥
 ఆపగాః కృతపుణ్యాస్తాః పద్మిన్యశ్చ సరాంసి చ ।
 యేషు స్నాస్యతి కాకుత్స్థః విగాహ్య సలిలం శుచి ॥ 48.9 ॥
 శోభయిష్యన్తి కాకుత్స్థమ్ అటవ్యో రమ్యకాననాః ।
 ఆపగాశ్చ మహానూపాః సానుమన్తశ్చ పర్వతాః ॥ 48.10 ॥
 కాననం వాఽపి శైలం వా యం రామోఽభిగమిష్యతి ।
 ప్రియాతిథిమివ ప్రాప్తం నైనం శక్ష్వన్త్యనర్చితుమ్ ॥ 48.11 ॥
 విచిత్రకుసుమాపీడాః బహుమణ్డరి ధారిణాః ।
 రాఘవం దర్శయిష్యన్తి నగా భ్రమరశాలినః ॥ 48.12 ॥
 అకాలే చాఽపి ముఖ్యాని పుష్పాణి చ ఫలాని చ ।
 దర్శయిష్యన్త్యనుక్రోశాత్ గిరయో రామమాగతమ్ ॥ 48.13 ॥
 ప్రస్రవిష్యన్తి తోయాని విమలాని మహీధరాః ।
 విదర్భయన్తో వివిధాన్ భూయశ్చిత్రాంశ్చ నిర్ఘరాన్ ।
 పాదపాః పర్వతాగ్రేషు రమయిష్యన్తి రాఘవమ్ ॥ 48.14 ॥
 యత్ర రామో భయం నాత్ర నాస్తి తత్ర పరాభవః ।
 స హి శూరో మహాబాహుః పుత్రో దశరథస్య చ ॥ 48.15 ॥

పురా భవతి నోదూరాత్ అనుగచ్ఛామ రాఘవమ్ || 48.16 ||

పాదచ్ఛాయా సుఖా భర్తుః తాదృశస్య మహాత్మనః |

స హి నాథో జనస్యాస్య స గతిస్సపరాయణమ్ || 48.17 ||

వయం పరిచరిష్యామః సీతాం యూయం తు రాఘవమ్ |

ఇతి పౌరస్త్రియో భర్త్యాన్ దుఖార్తాస్తత్తదబ్రువన్ || 48.18 ||

యుష్మాకం రాఘవోఽరణ్యే యోగక్షేమం విధాస్యతి |

సీతా నారీజనస్యాస్య యోగక్షేమం కరిష్యతి || 48.19 ||

కో న్వనేనాప్రతీతేన సోత్కణ్ఠితజనేన చ |

సప్త్రియేతామనోజ్ఞేన వాసేన హృతచేతసా || 48.20 ||

కైకేయ్యా యది చేద్రాజ్యం స్యాదధర్మమనాథవత్ |

న హి నో జీవితేనార్థః కుతః పుత్రైః కుతో ధనైః || 48.21 ||

యయా పుత్రశ్చ భర్తా చ త్యక్తావైశ్వర్యకారణాత్ |

కం సా పరిహరేదన్యం కైకేయీ కులసాంసనీ || 48.22 ||

కైకేయ్యా న వయం రాజ్యే భృతకా నివసేమహి |

జీవన్త్యా జాతు జీవన్త్యః పుత్రైరపి శసామహే || 48.23 ||

యా పుత్రం పార్థివేష్టస్య ప్రవాసయతి నిర్ఘ్నణా |

కస్తాం ప్రాప్య సుఖం జీవేత్ అధర్మాం దుష్టచారిణీమ్ || 48.24 ||

ఉపద్రుతమిదం సర్వమ్ అనాలమ్బమనాయకమ్ |

కైకేయ్యా హి కృతే సర్వం వినాశముపయాస్యతి || 48.25 ||

న హి ప్రవ్రజితే రామే జీవిష్యతి మహీపతిః |

మృతే దశరథే వ్యక్తం విలాపస్తదనస్తరమ్ || 48.26 ||

తే విషం పిబతాలోడ్య క్షీణపుణ్యాస్సుదుర్గతాః |

రాఘవం వాఽనుగచ్ఛధ్వమ్ అశ్రుతిం వాపి గచ్ఛత || 48.27 ||

మిథ్యా ప్రవ్రాజితో రామః సభార్యస్సహలక్ష్మణః |

భరతే సన్నిస్పృష్టాస్స్మః సౌనికే పశవో యథా || 48.28 ||

పూర్ణచంద్రాననశ్శ్యామః గూఢజత్రురరిష్టమః |

ఆజానుబాహుః పద్మాక్షః రామో లక్ష్మణపూర్వజః || 48.29 ||

పూర్వాభిభాషీ మధురః సత్యవాదీ మహాబలః |

సౌమ్యశ్చ సర్వలోకస్య చన్ద్రవత్త్రియదర్శనః || 48.30 ||

నూనం పురుషశార్దూలః మత్తమాతగ్గనిక్రమః |

శోభయిష్యత్యరణ్యాని విచరన్ స మహారథః || 48.31 ||

తాస్తథా విలపన్వస్తు నగరే నాగరస్త్రియః ।

చుక్రుశుర్దుఃఖసన్తప్తాః మృత్యోరివ భయాగమే ॥ 48.32 ॥

ఇత్యేవం విలపన్తీనాం స్త్రీణాం వేశ్మసు రాఘవమ్ ।

జగామాస్తం దినకరః రజనీ చాభ్యవర్తత ॥ 48.33 ॥

నష్టజ్వలనసమ్పాతా ప్రశాన్తాధ్యాయసత్కథా ।

తిమిరేణాభిలిప్తేవ సా తదా నగరీ బభౌ ॥ 48.34 ॥

ఉపశాన్తవణిక్ పణ్యా నష్టహర్షా నిరాశ్రయా ।

అయోధ్యా నగరీ చాసీన్ నష్టతారమివామ్బురమ్ ॥ 48.35 ॥

తథా స్త్రియో రామనిమిత్తమాతురాః, యథా సుతే భ్రాతరి వా వివాసితే ।

విలప్య దీనా రురుదుర్వచేతసః, సూతైర్హి తాసామధికో హి సోఽభవత్ ॥ 48.36 ॥

ప్రశాన్తగీతోత్పవన్వత్తవాదనా, వ్యపాస్తహర్షా పిహితాపణోదయా ।

తదా హ్యయోధ్యా నగరీ బభూవ సా, మహార్ణవస్పంక్షపితోదకో యథా ॥ 48.37 ॥

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే అష్టచత్వారింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాండే ఏకోననవశ్చాశస్సర్గః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

రామోఽపి రాత్రిశేషేణ తేనైవ మహదన్తరమ్ ।

జగామ పురుషవ్యాఘ్రుః పితురాజ్ఞామనుస్మరన్ ॥ 49.1 ॥

తథైవ గచ్ఛతస్తస్య వ్యపాయాద్రజనీ శివా ।

ఉపాస్య శివాం సన్ధ్యాం విషయాన్తం వ్యగాహత ॥ 49.2 ॥

గ్రామాన్ వికృష్టసీమాన్తాన్ పుష్పితాని వనాని చ ।

పశ్యన్నతియయౌ శీఘ్రం శనైరివ హయోత్తమైః ।

శృణ్వన్ వాచో మనుష్యాణాం గ్రామసంవాసవాసినామ్ ॥ 49.3 ॥

రాజానం దిగ్ దశరథం కామస్య వశమాగతమ్ ।

హా నృశంసాద్య కైకేయీ పాపా పాపానుబద్ధినీ ॥ 49.4 ॥

తీక్ష్ణా సమ్భిన్నమర్యాదా తీక్ష్ణకర్మణి వర్తతే ॥ 49.5 ॥

యా పుత్రమీదృశం రాజ్ఞః ప్రవాసయతి ధార్మికమ్ ।

వనవాసే మహాప్రాజ్ఞం సానుక్రోశం జితేన్ద్రియమ్ ॥ 49.6 ॥

కథం నామ మహాభాగా సీతా జనకనన్దినీ ।

సదా సుఖేష్వభిరతా దుఃఖాన్యనుభవిష్యతి ॥ 49.7 ॥

అహో దశరథో రాజా నిస్సేహస్సుసుతం ప్రియమ్ ।

ప్రజానామనఘం రామం పరిత్యక్తుమిహేచ్ఛతి ॥ 49.8 ॥

ఏతా వాచో మనుష్యాణాం గ్రామసంవాసవాసినామ్ ।

శృణ్వన్నతియయా వీరః కోసలాన్ కోసలేశ్వరః ॥ 49.9 ॥

తతో వేదశ్రుతిం నామ శివవారివహం నదీమ్ ।

ఉత్తిర్యాభిముఖః ప్రాయాత్ అగస్త్యాధ్యుషితాం దిశమ్ ॥ 49.10 ॥

గత్వా తు సుచిరం కాలం తతశ్శివజలాం నదీమ్ ।

గోమతీం గోయుతానూపామ్ అతరత్ సాగరంగమామ్ ॥ 49.11 ॥

గోమతీం చాప్యతిక్రమ్య రాఘవశ్శీఘ్రగైర్లయైః ।

మయూరహంసాభిరుతాం తతార స్యన్దికాం నదీమ్ ॥ 49.12 ॥

స మహీం మనునా రాజ్ఞా దత్తామిక్ష్యాకవే పురా ।

స్పీతాం రాష్ట్రావృతాం రామః వైదేహీమన్వదర్భయత్ ॥ 49.13 ॥

సూత ఇత్యేవ చాభాష్య సారథిం తమభీక్షశః ।

హంసమత్తస్వరశ్రీమాన్ ఉవాచ పురుషర్షభః ॥ 49.14 ॥

కదాఽహం పునరాగమ్య సరయ్యాః పుష్పితే వనే ।

మృగయాం పర్యటిష్యామి మాత్రా పిత్రా చ సజ్గతః ॥ 49.15 ॥

రాజర్షీణాం హి లోకేఽస్మిన్ రత్యర్థం మృగయా వనే ।

కాలే వృతాం తాం మనుజైః ధన్వినామభికాంక్షితామ్ ॥ 49.16 ॥

నాత్యర్థమభికాంక్షామి మృగయాం సరయూవనే ।

రతిర్వేషాఽతులా లోకే రాజర్షిగణసమ్మతా ॥ 49.17 ॥

స తమధ్వానమైక్ష్యాకః సూతం మధురయా గిరా ।

తం తమర్థమభిప్రేత్య యయా వాక్యముదీరయన్ ॥ 49.18 ॥

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యాగ్నే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికాండే అయోధ్యాకాండే ఏకోనపఞ్చాశస్సర్గః

అథ పఞ్చాశస్సర్గః

విశాలాన్ కోసలాన్ రమ్యాన్ యాత్వా లక్ష్మణపూర్వజః ।

అయోధ్యాఽభిముఖో ధీమాన్ ప్రాజ్ఞలిర్వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 50.1 ॥

శ్రీరామస్తుతి: - ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం ।
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥

ఫలశ్రుతి: - ఇదం పవిత్రం పాపఘ్నం పుణ్యం వేదైశ్చ సమ్మితం ।
యః పఠేత్ రామచరితం సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ క్షమాప్తార్థనా - యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ -

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

- శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

